

[Dahl.]

disse tilsigtede. I Anledning af denne Udtalelse fra den ærede Ordfører for Venstre fremsatte jeg nogle Bemærkninger om de Principper, som Socialdemokratiet maatte hævde i et saadant kommende Udvalg. Da mine Udtalelser herom, efter hvad jeg har faaet at vide underhaanden, er blevet noget misforstaaet; vilde jeg gerne have Lov til ganske kort at sammenfatte dem.

Jeg udtalte, at naar vi skulde gaa til en Adskillelse af Stat og Kirke, maatte vi gaa ud fra to Hovedprincipper, nemlig at Folkekirken gav Afkald paa Statens Beskyttelse af Folkekirken Tro, Bekendelse, Lære o. s. v., med andre Ord, at Staten fritages for at være Formynder og Vogter for Folkekirken i alle indre Anliggender, medens Staten skulde vedblive at have Bestyrelsen af Kirkegodset. Saa vidt jeg har kunnet forstaa, hersker der nogen Tvivl om, hvad jeg har ment med „Kirkegods“, og jeg skal derfor nøjere præcisere det. Ved Kirkegods forstaaer jeg alle de Lønningsmidler, som ikke skaffes til Veje ved Ligning, samt Kirkeformuer og Kirker, som ikke er i privat Eje. Jeg antydede endvidere, at i hvert Fald alle de Menigheder, som er evangelisk-lutherske i Grundlovens Forstand, maa have samme Ret til at faa Del i Lønningsmidlerne og til Brugen af Kirkerne.

Det er altsaa paa Foranledning af Venstres Ordfører, at jeg fremsatte disse Udtalelser, og nu kunde jeg have Lyst til — jeg haaber, at man ikke vil finde det ubeskeden —, før vi gaar til Afstemning, at spørge den ærede Ordfører for Venstre og den højtærede Minister, om de er enige med os om disse to Principper; thi i saa Fald maa der jo være Udsigt til, at der kan komme noget ud af Nedsættelsen af et saadant Udvalg. Og Resultatet maatte da saa blive, at Venstre ved Afstemningen stemte for Udvalget. Jeg vil gerne rette det samme Spørgsmaal til de Radikale, om de er enige med os i denne Henseende.

Jeg maa til Slutning maaske gøre den ganske korte Bemærkning, at det er en Selvfølge, at naar Menighederne, efter at en saadan Adskillelse har fundet Sted, faar den Del af Lønningsmidlerne, som efter Rigsdagens Bestemmelse tilkommer dem, er de ogsaa paa det økonomiske Omraade fuldstændig frie og selvstændige, saa de kan afgøre, hvilke Præster de vil have, hvilke Krav de vil stille til dem, hvilke Lønninger disse skal have o. s. v. Jeg tror, at det vil have nogen Betydning baade for Afstemningen, og for at det kan kendes

mere og mere ude i Befolkningen, om man fra de to Partiers Side er enige med Socialdemokratiet i disse Principper, som jeg altsaa har fremstillet paa Foranledning af en Udtalelse af Venstres Ordfører. Thi er det, forekommer det mig, at den nødvendige Konsekvens maa være, at de nu stemmer for Lovforslaget ved tredie Behandling, og jeg skal slutte med at opfordre det høje Tings Medlemmer til at stemme for det foreliggende Lovforslag.

Kirkeministeren (*Braun-Rasmussen*):

Jeg skal til det Spørgsmaal, som den ærede socialdemokratiske Ordfører (Dahl) har stillet, svare, at dersom man en Gang gennemfører en Adskillelse mellem Stat og Kirke, saa vil jeg rent paa Forhaand og uden dybt at have gennemtænkt det i Enkeltheder ikke mene, at der var noget at indvende imod den Vej, ad hvilken man saa ønsker at man skal gaa. Men deraf følger formentlig ikke for Venstres Vedkommende, at det skal stemme for det kirkelige Udvalg; thi at nedsætte et kirkeligt Udvalg i dette Øjeblik vilde jo være et Udtryk for, at man ønskede denne Ordning snarest indført, og det er, saa vidt jeg skønner, Partiet Venstre som Helhed ikke stemt for. Personlig kan jeg sige, at dersom Udvalget nedsættes, og dette Udvalgs Nedsættelse skulde fremme en Adskillelse, saa vilde jeg være noget betænkelig derved, som jeg har sagt tidligere. Det forekommer mig, at det ikke i nogen Maade behøver at have mindste Indflydelse paa Venstres Afstemning.

Gunnar Fog-Petersen: Jeg skal svare det ærede Medlem (Dahl) ved at henvise til det radikale Venstres Program og de Forslag, vi har stillet om Brugen af Kirkerne. Jeg tror ikke, at der, naar det kom til en Adskillelse af Stat og Kirke efter det Synspunkt, vi dér har anlagt, vilde være uoverstigelige Hindringer for en frugtbar Forhandling mellem det Standpunkt, som jeg nu forstaaer er det ærede Medlems, og vort. Men jeg har, som jeg tidligere har udtalt, ikke den Tro, at et Udvalg som det her foreslaaede vil fremme den Udvikling, vi ønsker indenfor Folkekirken; Udviklingen maa snarere befrygtes at komme til at gaa i modsat Retning.

I øvrigt vil jeg, da jeg nu har faaet Ordet, atter, idet jeg anbefaler ærede Medlemmer at stemme imod Lovforslaget om Nedsættelse af et Udvalg, pege paa, at det vil blive et meget stort Udvalg og altsaa en meget bekostelig Sag. Det Skoleudvalg, der sad for nogle Aar siden, og hvis Arbejde